

MUŽI V BALONECH MEN IN THE BALLOONS

Po prvních úspěšných vzletech balonů konaných v Paříži na podzim roku 1783 v rychlém sledu přicházely další. Pomyslná mapa měst a zemí, kde se balonové vzlety uskutečnily, se brzy rozšířila o další města i státy. Po Francii následovala tehdejší Rakouská Lombardie, Itálie, Velká Británie, Rakousko, Španělsko a Portugalsko a další země. V představované sbírce je dochováno 12 dobových zpráv o úspěšných (se dvěma výjimkami) vzletech ve Francii, Itálii a Anglii.

The first successful balloon flights in Paris in the autumn of 1783 were rapidly followed by others. The map of the towns and countries where balloon flights took place soon expanded to include other cities and states. France was followed by Austrian Lombardy, Italy, Great Britain, Austria, Spain, Portugal and other countries. The collection presented here contains 12 period reports on successful (with two exceptions) balloon flights in France, Italy and England.

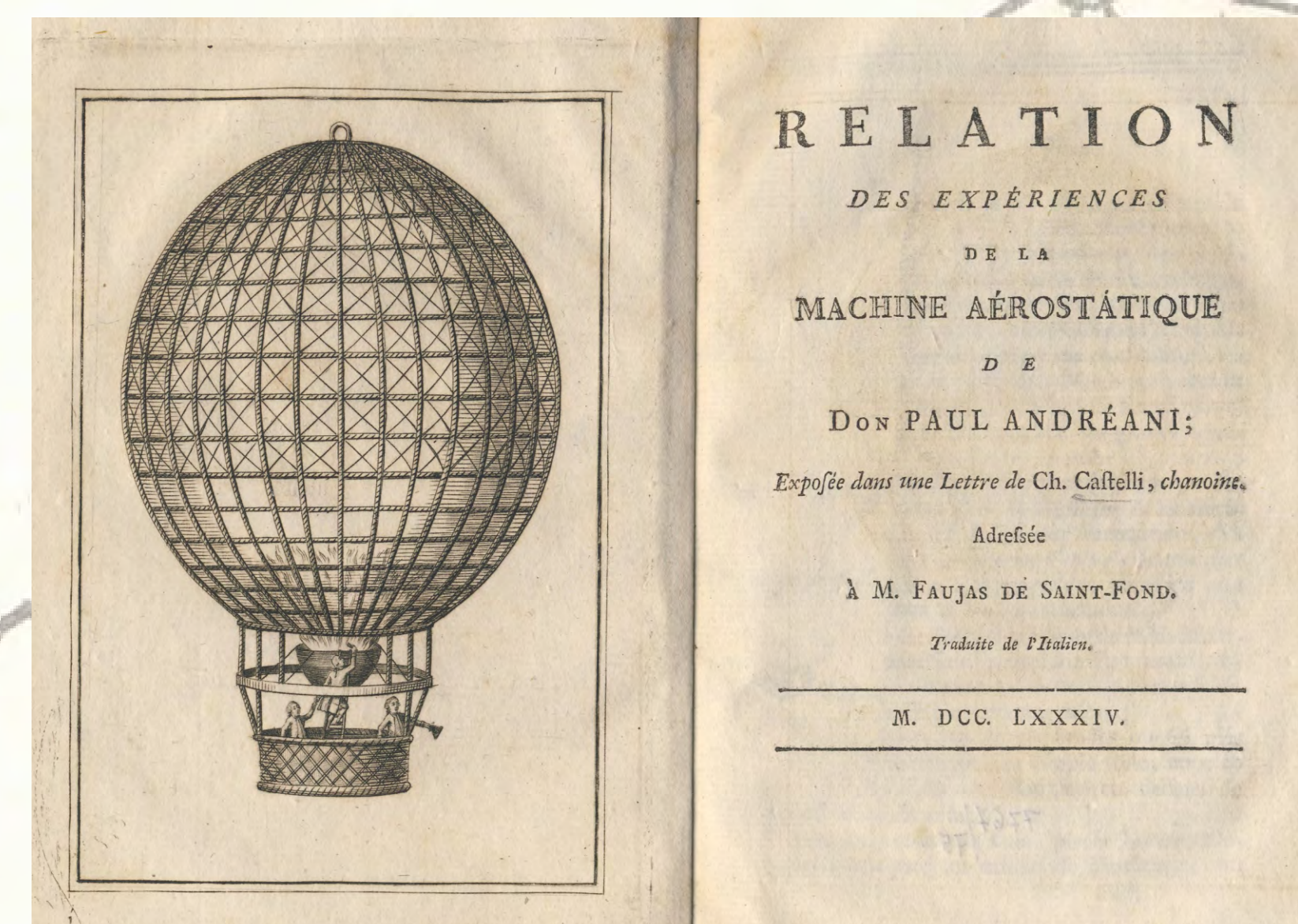
Let konaný v Lyonu 19. 1. 1784 popsal Faujas v pokračování své původní zprávy *Première suite de la description* .... Paris 1784. Tehdy šlo o třetí vzlet s lidskou posádkou, již tvořilo sedm lidí. Montgolfiéra dostala jméno *Flesselles* na počest tehdejšího lyonského hofmistra Jacquesa de Flesselles.

A flight made in Lyon on 19 January 1784 was described by Faujas in a continuation of his original report *Première suite de la description*.... Paris 1784. This was the third manned flight, made with a crew of seven people. The balloon received the name *Flesselles* in honour of their Lyon provost Jacques de Flesselles.

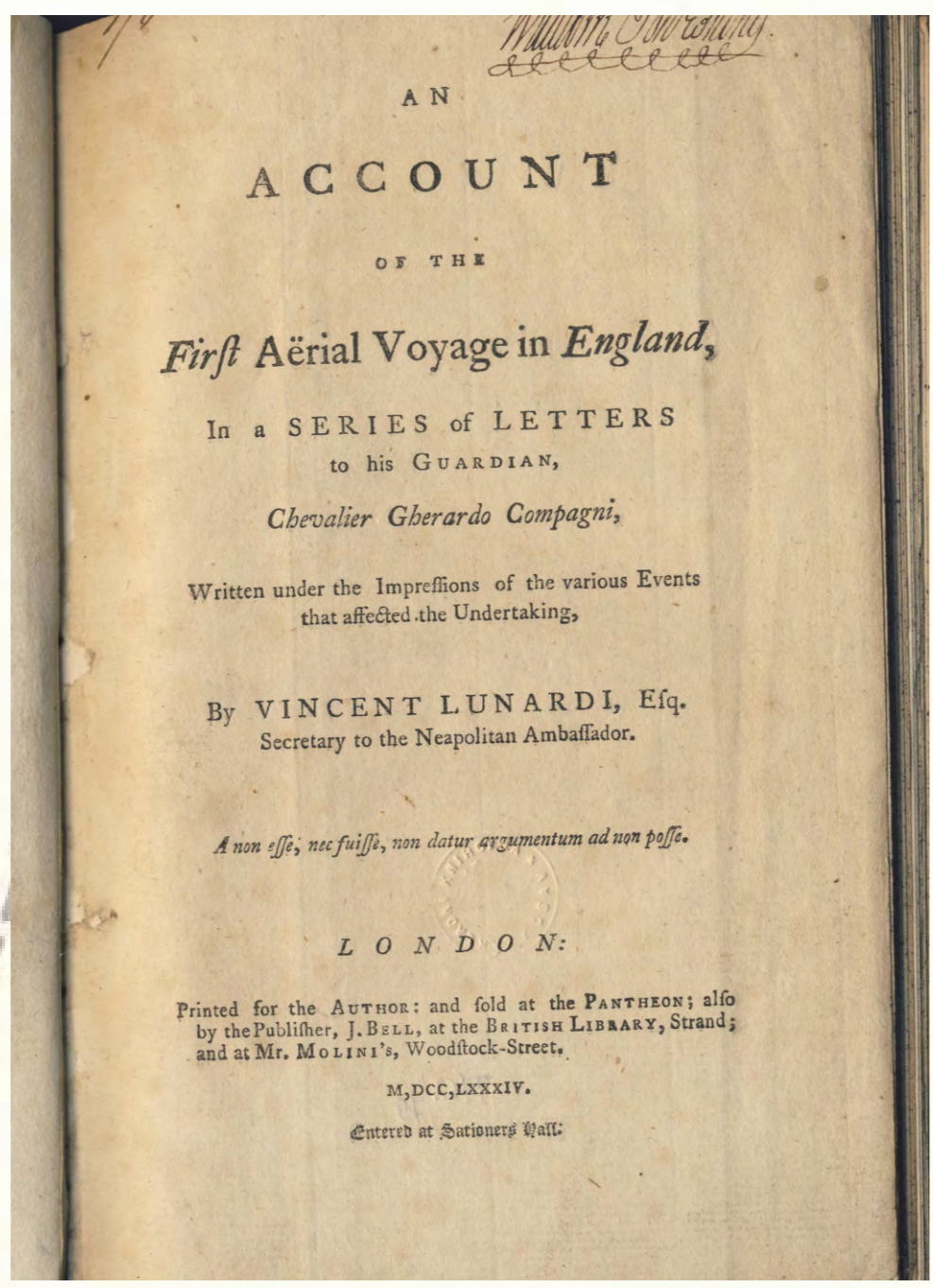
Italský vzduchoplavec, bratři Agostino, Giuseppe a Carlo Gerliové, uselí do koše balonu společně s Paolem Andréaním. Dne 25. 2. 1784 vykonali vzlet v italském Miláně, který spojuje dvě prvky. Byl to první vzlet v Itálii, a protože Miláno leží v Lombardii, tehdy součásti habsburských držav, šlo současně o první vzlet v habsburských dědičných zemích. Jejich pokus popsal Carlo Castelli v roce 1784. Gerliové jsou také autory pojednání *Maniere di migliorare e dirigere i palloni aerei (Způsob dokonalejší řízení vzdušných balonů)*, Roma 1790, které se zabývá zlepšením říditelnosti balonu.

The Italian aeronauts Agostino, Giuseppe and Carlo Gerli took their places in the basket of their balloon along with Paolo Andreani. On 25 February 1784, they made a flight in Milan in Italy notable for twoballooning firsts. It was the first flight in Italy, and since Milan lies in Lombardy, then part of the Habsburg possessions, it was also the first flight in the Habsburg "hereditary lands". Their flight was described by Carlo Castelli in 1784. The Gerli brothers also wrote the treatise *Maniere di migliorare e dirigere i palloni aerei (A Way of Improving the Control of Hot Air Balloons)*, Rome 1790, which concerns an improvement to the controllability of the balloon.

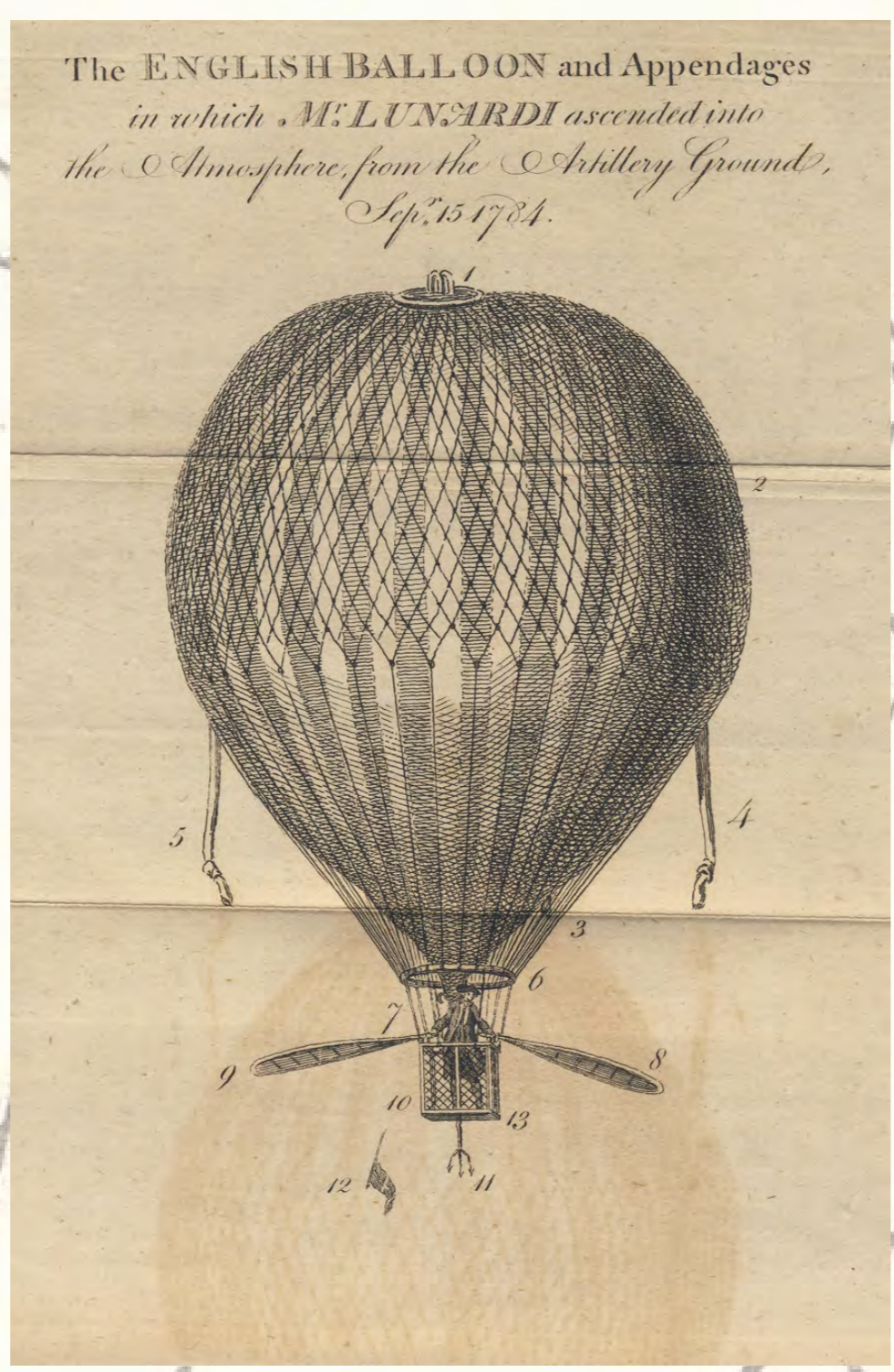

Carlo Castelli, a canon from Milan with an interest in science and technology, described a flight undertaken in Milan by the aeronauts Andreani and the Gerli brothers in February 1784 in a letter addressed to Faujas de Saint-Fond (*Relation des expériences de la machine aérostatique de don Paul Andréani. An Account of Paolo Andreani's Experiments with an Aeronstatic Machine*), 1784. A French translation of the Italian original here.

« Milánský kanovník se zájmem o vědu a techniku Carlo Castelli popsal pokus o vzlet v Miláně vykonaný vzduchoplavci Andréaním a bratry Gerliovými v únoru 1784 formou dopisu adresovaného Faujas de Saint-Fondovi *Relation des expériences de la machine aérostatique de don Paul Andréani (Zpráva o pokusech s aerostatickým strojem Paula Andréaného)*, 1784. Zde francouzský překlad italského originálu.

Aeronaut Vincenzo Lunardi gave an account of the first successful balloon flight in England conducted on 15 September 1784 in a report written in the same year.

↑ Přílohy tisku zobrazují Lunardiho balon a detail způsobu jeho plnění.

Print supplements show Lunardi's balloon and a detail of the filling method.

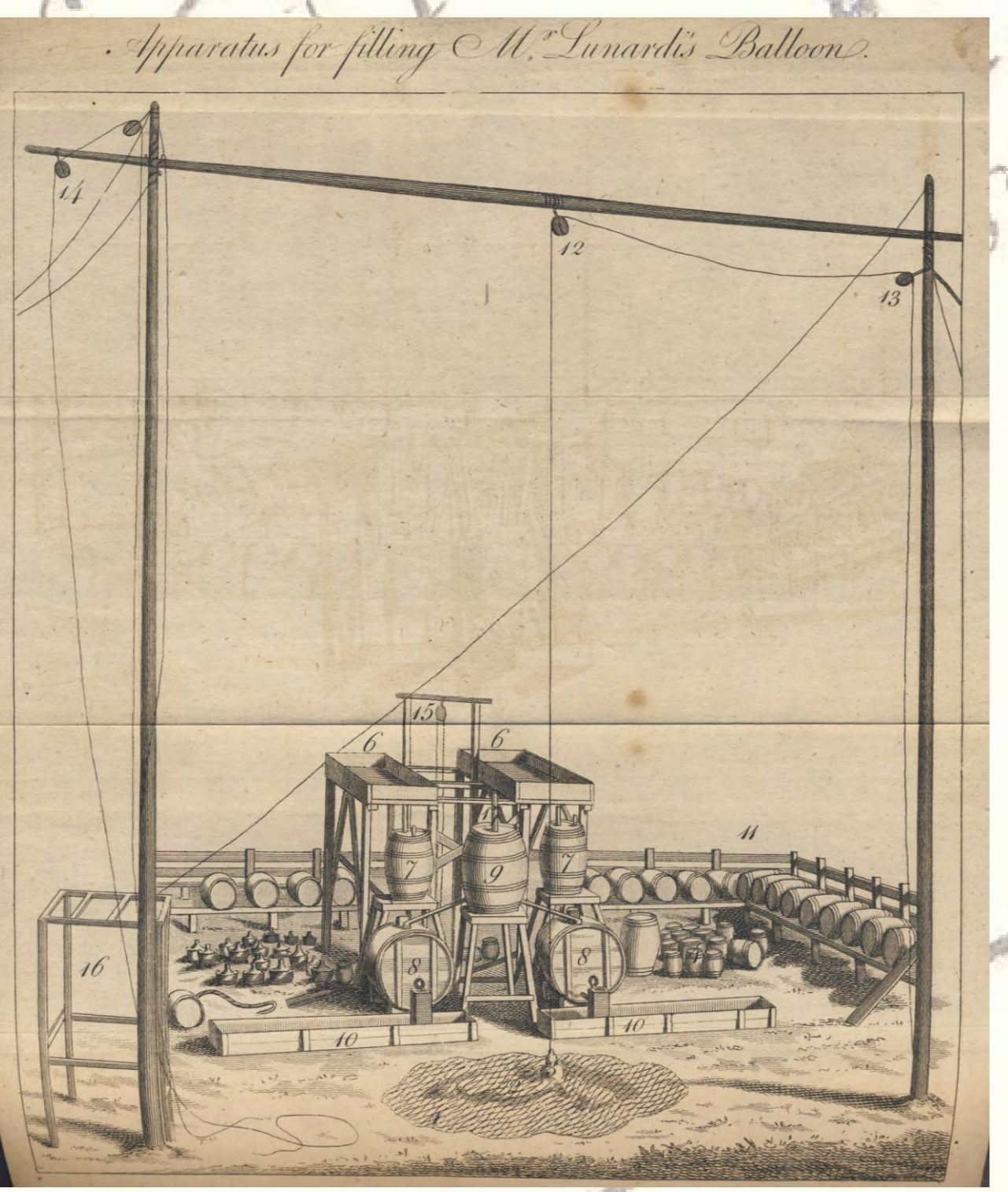
Vincenzo Lunardi předvedl balon i ve svém rodišti, toskánské Luce 17. 6. 1788. Tuto událost oslavila poetická příležitostná skladba *In occasione del viaggio aereo ... ode anacreontica (U příležitosti vzdušné cesty ... anakreontská óda)* řečníka Luigi Barbarotty OMD (1759–1843) vydaná v Neapoli v roce 1789.

Vincenzo Lunardi also demonstrated his balloon in his hometown, in Lucca in Tuscany, on 17 June 1788. The event was celebrated by the poetic composition *In occasione del viaggio aereo... ode anacreontica (On the Occasion of an Air Trip an Anacreontic Ode)* by monk Luigi Barbarotta OMD (1759-1843) published in Naples in 1789.

↑ Vincenzo Lunardi ve svém balonu při vzletu v Luce. Ilustrace doplňující oslavnou skladbu na jeho počest

— V. Lunardi in his balloon during his ascent in Lucca. An illustration accompanying the ceremonial composition in his honour

↑

Print supplements show Lunardi's balloon and a detail of the filling method.

↑

—

The design of the aircraft presented by Muzio Muzzi in his treatise *Alcuni documenti sul aeronave rettiremiga*.

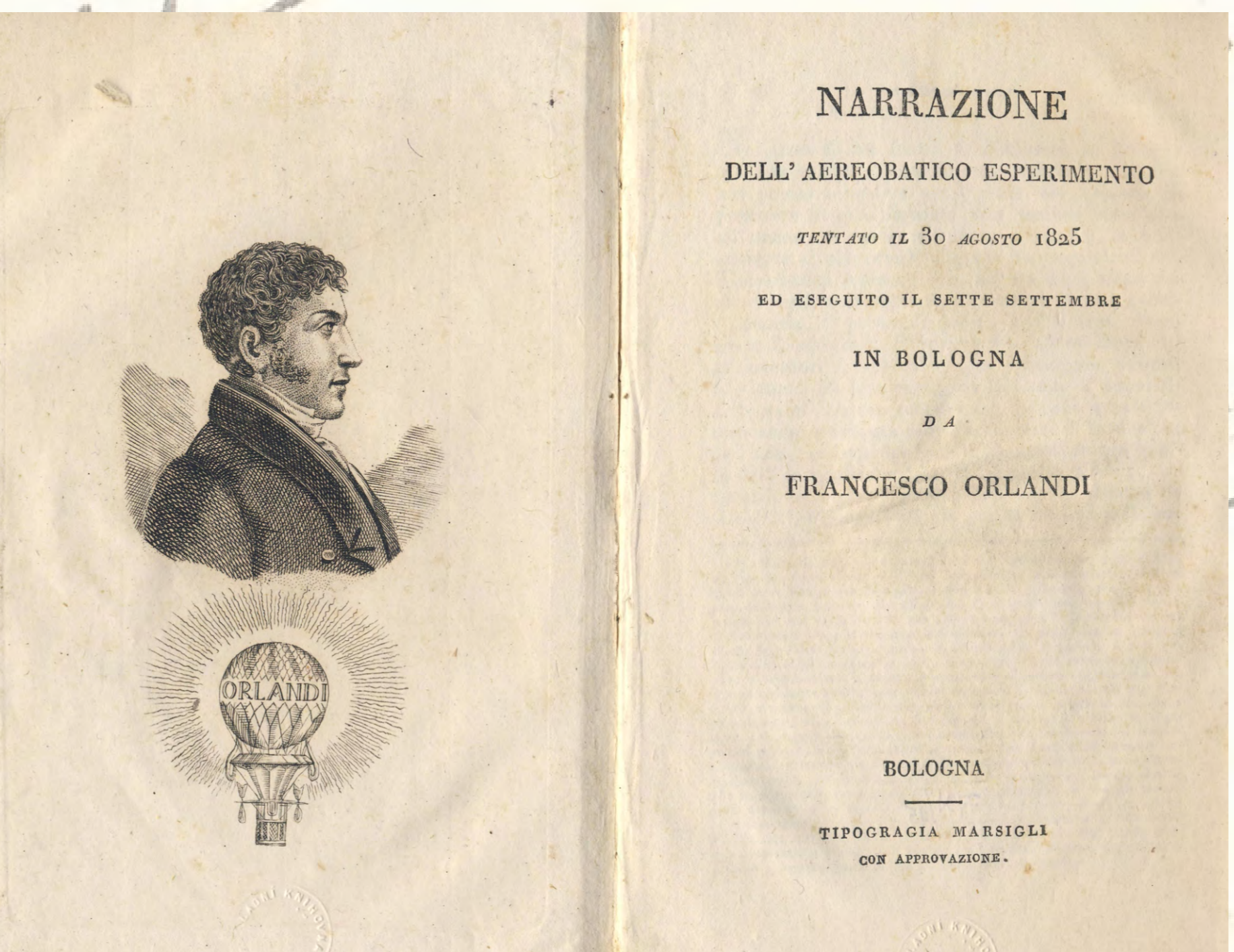
Dalším italským vzduchoplavcem byl Francesco Zambeccari (1752–1812). Zprávu o svém vzletu balonem 22. 8. 1804 v Bologni podal v *Relazione dell' esperienza aereo-statica eseguita in Bologna ... (Zpráva o aerostatickém pokusu vykonaném v Bologni)*, Bologna 1804. Podrobný popis jeho posledního pokusu z 21. 9. 1812 zachytil Francesco Tognetti (*Lettera narrativa l'infuasto aereostatico sperimento del celebre aeronauta Francesco Zambeccari ... Lista o nešťastném pokusu slavného aeronauta Francesca Zambeccariho ... Bologna 1812*). Při tomto vzletu, který podnikl spolu s Vincenzem Bonagou, Francesco Zambeccari zahynul.

Another Italian, Francesco Orlandi (died 1847), initially Zambeccari's colleague, who undertook forty-two flights during the course of his life, described one attempt in his *Narrazione dell'aerobatico esperimento tentato il 30 agosto 1825 ... (Description of an Attempt on 30 August 1825...)* Bologna 1825. He was also engaged in the construction of balloons. The collection includes descriptions of machines that he wrote – *Descrizione della aerobata o machina aereobatica*, Bologna 1825 and *Descrizione della machina aereobatica*, Milan 1827.

Jiný Ital Francesco Orlandi (zemř. 1847), zpočátku Zambeccariho spolupracovník, který za svého života vykonal 42 vzletů, popsal svůj pokus v *Narrazione dell'aerobatico esperimento tentato il 30 agosto 1825 ... (Osvědčení pokusu z 30. srpna 1825 ...)*, Bologna 1825. Zabýval se také konstrukcí balonů, ve sbírce se dochovaly jeho popisy strojí *Descrizione della aerobata o machina aereobatica*, Bologna 1825 a *Descrizione della machina aereobatica*, Milano 1827.

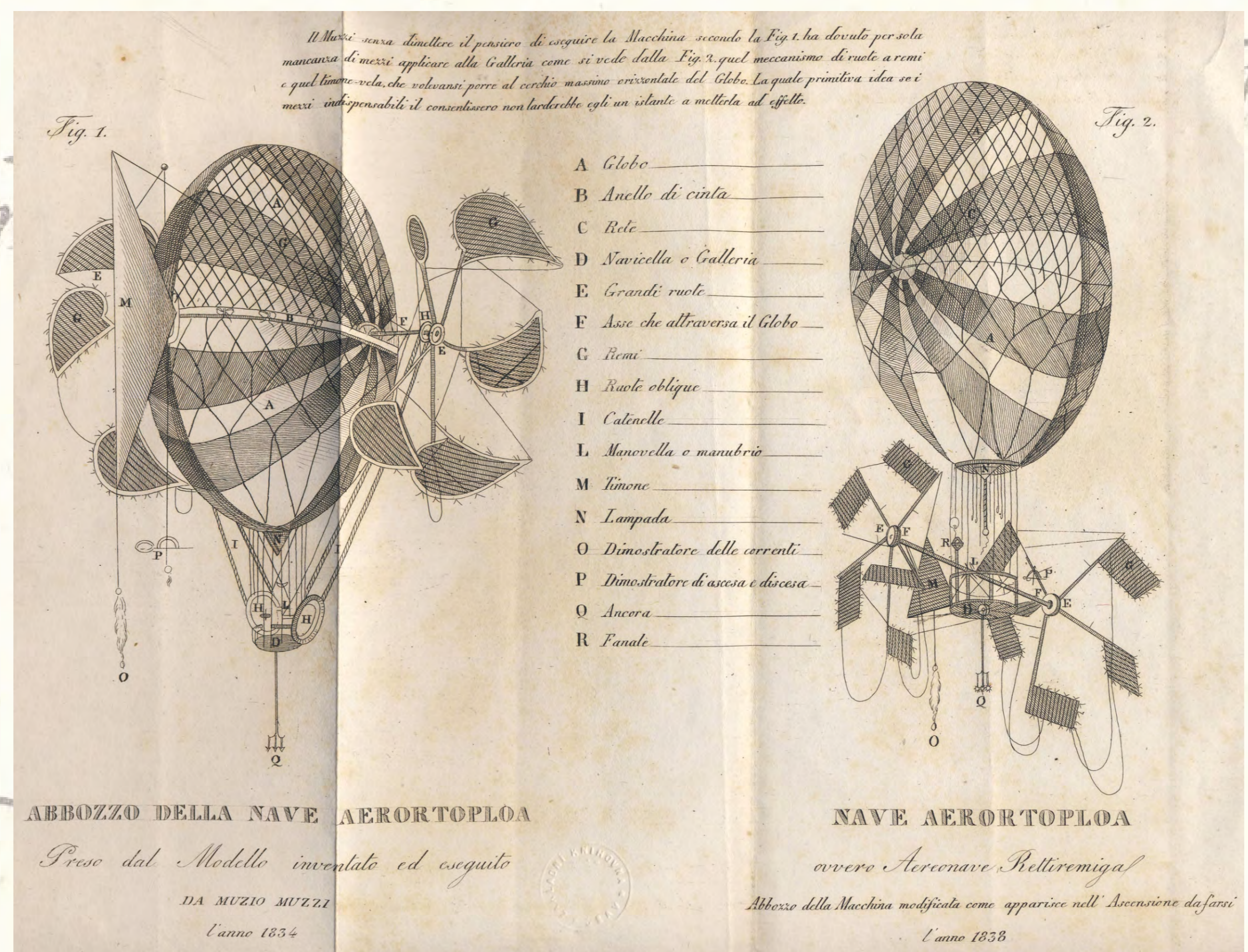
Another Italian, Francesco Orlandi (died 1847), initially Zambeccari's colleague, who undertook forty-two flights during the course of his life, described one attempt in his *Narrazione dell'aerobatico esperimento tentato il 30 agosto 1825 ... (A Description of an Attempt on 30 August 1825...)* Bologna 1825. He was also engaged in the construction of balloons. The collection includes descriptions of machines that he wrote – *Descrizione della aerobata o machina aereobatica*, Bologna 1825 and *Descrizione della machina aereobatica*, Milan 1827.

Portrét Franceska Orlandiho na frontispisu zprávy o jeho vzletu 30. srpna 1825 v Bologni.

Italský vzduchoplavec Antonio Comaschi (kolem 1805–1845) podnikl několik letů v Itálii společně s Muziem Muzzim (1809–1846). Ten poprvé úspěšně vzletl v roce 1835 z Bologni, ve svém odborném pojednání *Alcuni documenti sul aeronave rettiremiga ... (Několik zpráv o vzdušném plavidle)*, Firenze 1839 se nezabýval svými lety, ale představil svůj vynález vzdušného plavidla.

The Italian aeronaut Antonio Comaschi (around 1805–1845) undertook a number of flights in Italy with Muzio Muzzi (1809–1846), whose first successful flight came in Bologna in 1835. His expert treatise *Alcuni documenti sul aeronave rettiremiga... (A Number of Reports on Aircraft...)*, Florence 1839, was not concerned with his flights, but gave a presentation of the aircraft he invented.

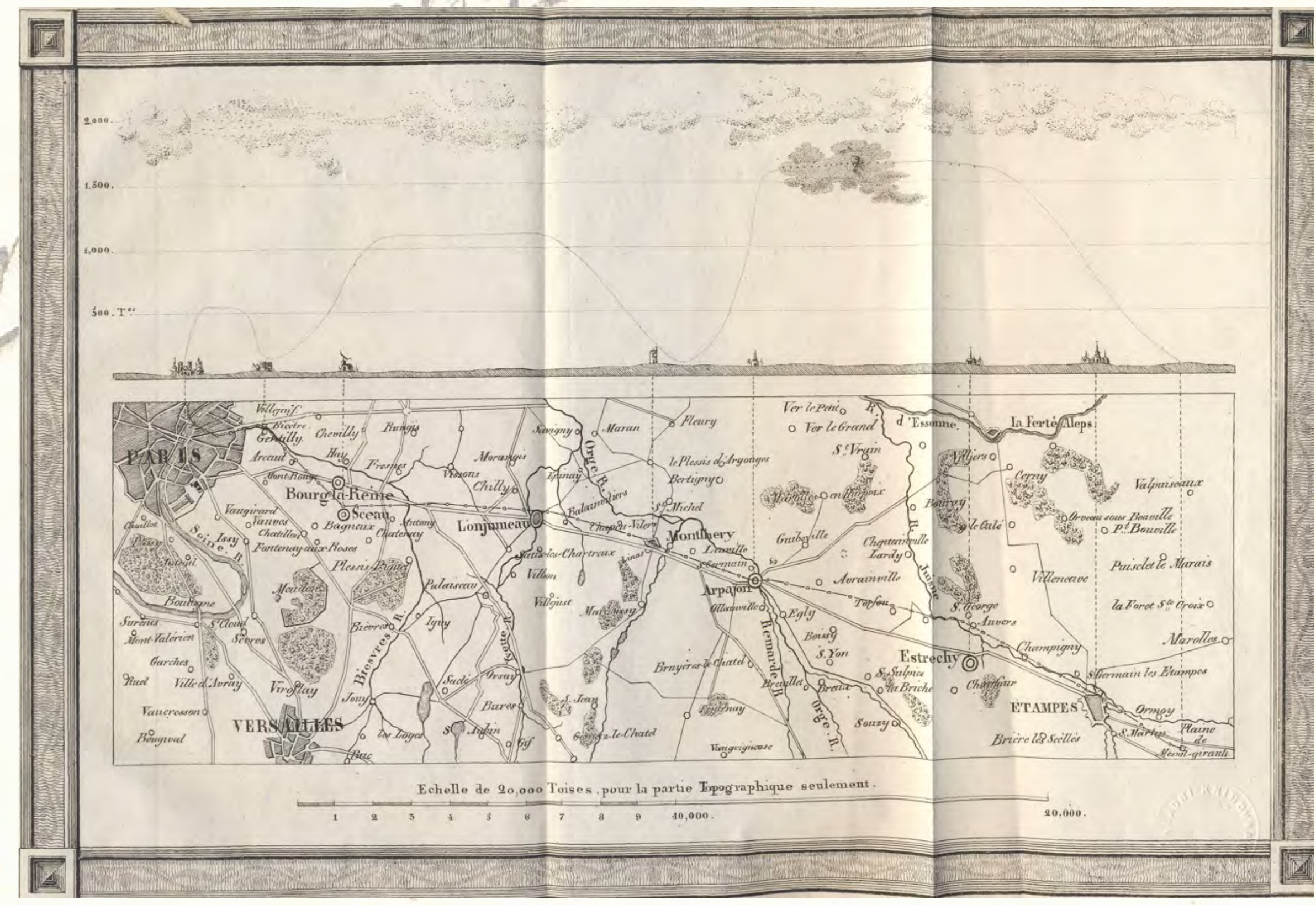

↑ Návrh vzdušného plavidla, které Muzio Muzzi představil v pojednání *Alcuni documenti sul aeronave rettiremiga*.

— The design of the aircraft presented by Muzio Muzzi in his treatise *Alcuni documenti sul aeronave rettiremiga*.

Švýcarský vzduchoplavec Jules-François Dupuis-Delcourt (1802–1864) podal zprávu o letu, který vykonal 29. 7. 1831 z Paříže do Mesnil-Girault v departementu Seine et Oise, v *Relation du voyage aérien (Zpráva o vzdušné cestě)*, Paris 1832.

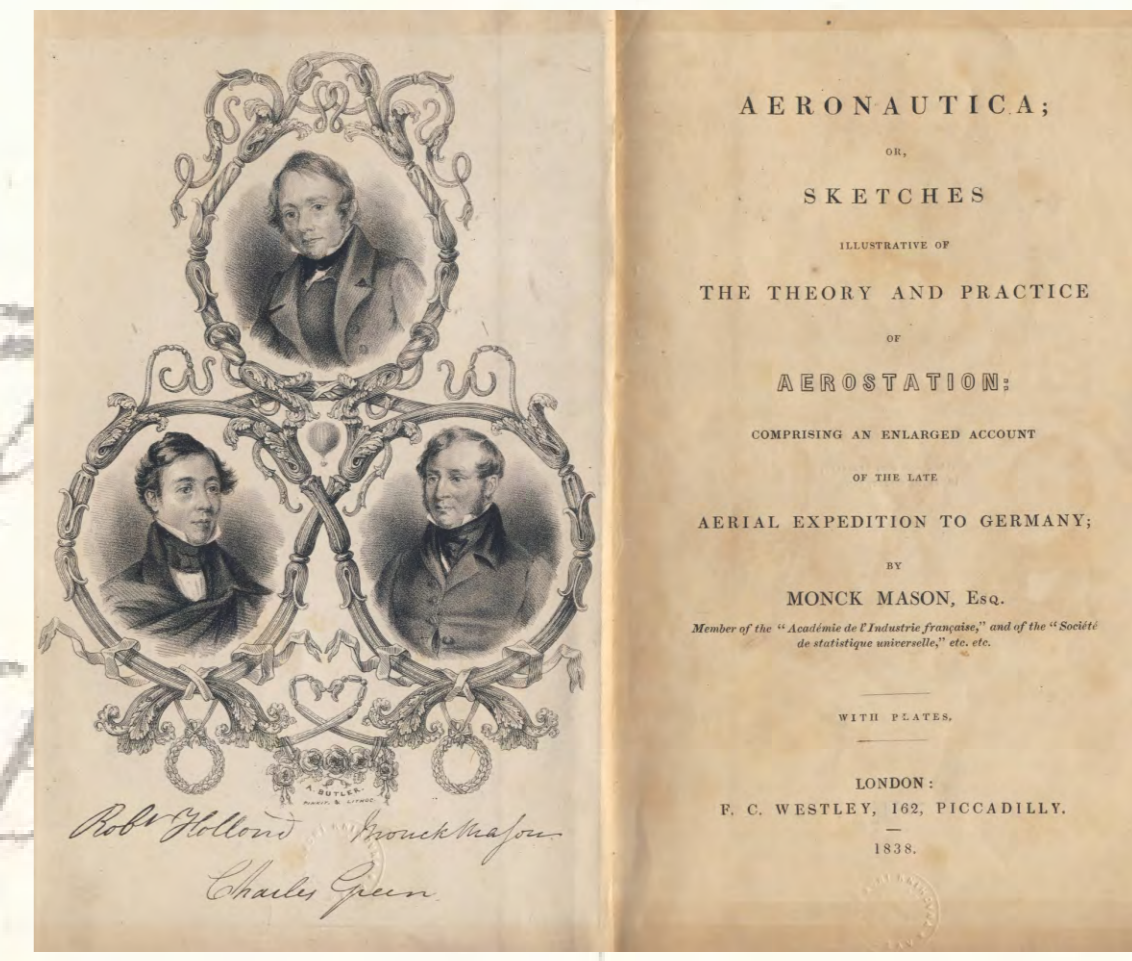
The Swiss aeronaut Jules-François Dupuis-Delcourt (1802–1864) gave a report of the flight he undertook on 29 July 1831 from Paris to Mesnil-Girault in the Seine-et-Oise department in *Relation du voyage aérien (A Report on an Air Voyage)*, Paris 1832.

↑ Trasa Dupuis-Delcourtova letu v roce 1831. ↑ The route of Dupuis-Delcourt's flight in 1831.

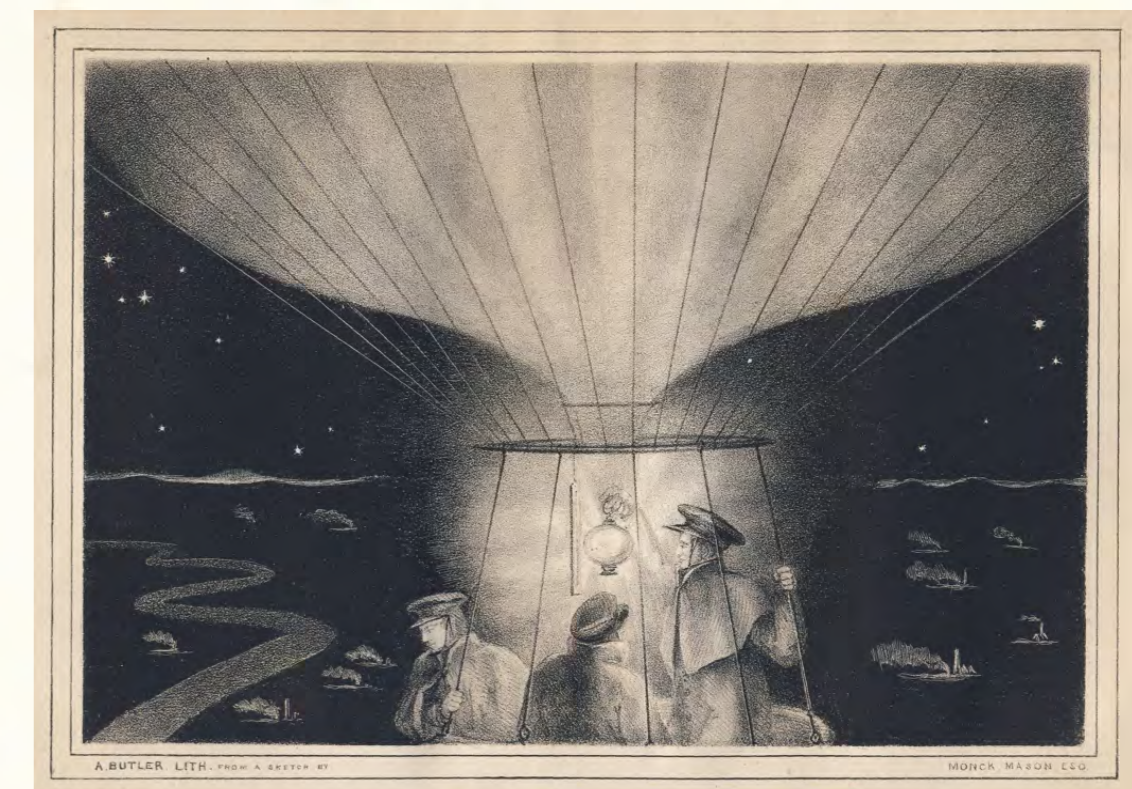
O necelých 50 let po prvním vzletu v Anglii podnikli angličtí vzduchoplavci Robert Holland (1808–1877) a Charles Green (1785–1870) ve společnosti létánístů Thomase Monck Masona (1803–1889) vzduchoplaveckou expedici z Londýna do německého Weilburgu v Nasavském knížectví. Ve své době šlo o nejdelší balonovou plavbu. Greenem konstruovaný balon plněný svítlyplněm tehdy překonal s tříčlennou posádkou rekordně dlouhou vzdálenost přesahující asi 770 km bez mezipřistání. Tento noční let popsal Monck Mason ve spisu *Account of the late aeronautical expedition from London to Weilburg (Zpráva o poslední vzdušné expedici z Londýna do Weilburgu)*, London 1836 přeložením i do francouzštiny pod názvem *Détails sur le voyage aérien de Londres à Weilburg (Podrobnosti ke vzdušné cestě z Londýna do Weilburgu)*, Paris 1837. O rok později vydal i rozšířené vydání ve spise *Aeronautica*.

Less than fifty years after the first flight in England, English aeronauts Robert Holland (1808–1877) and Charles Green (1785–1870), accompanied by flautist Thomas Monck Mason (1803–1889), undertook an aeronatic expedition from London to Weilburg in the Duchy of Nassau in Germany. This was the longest balloon flight ever undertaken to that time. The balloon constructed by Green, filled with coal gas and carrying a three-man crew, set a new distance record of around 770 km without landing. Their flight by night was described by Monck Mason in his *Account of the Late Aeronautical Expedition from London to Weilburg*, London 1836, translated into French under the title *Détails sur le voyage aérien de Londres à Weilburg*, Paris 1837. He published an expanded version a year later in the book *Aeronautica*.

« Titulní list a portréty účastníků ve své době nejdelší vzduchoplavecké expedice v Monck Masonově *Aeronautica* or *Sketches illustrative of theory and practice of aerostation* ... London 1838.

The title page and portraits of the people who took part in the longest aeronautic expedition of its time in Monck Mason's *Aeronautica* or *Sketches Illustrative of the Theory and Practice of Aerostation*.... London 1838.

↑ Noční let nad Liège...
— Night Flight over Liège...

... přelet města Koblenz a šťastné přistání v údolí Elberu na litografiích A. Butlera podle skic Thomase Monck Masona.
... flight over the city of Koblenz and safe landing in the Elbern Valley in lithographs by A. Butler from sketches by Thomas Monck Mason

Car de-membre